

PORÓWNANIE OBCIĄŻENIA WIATREM

wg normy wiatrowej PN-77/B-02011 i wg jej zmiany Az1: lipiec 2009

W lipcu 2009r. została wprowadzona zmiana Az1 do normy wiatrowej PN-77/B-02011 *Obciążenia w obliczeniach statycznych. Obciążenie wiatrem.*

Główne zmiany w normie wiatrowej wprowadzone przez Az1 są następujące:

- nowa mapa podziału Polski na strefy obciążenia wiatrem,
- nowe wartości charakterystyczne prędkości wiatru i ciśnienia prędkości,
- korekta współczynnika ekspozycji (w obszarze małych wysokości, do 100m),
- zwiększenie wartości współczynnika obciążenia z 1,3 na 1,5.

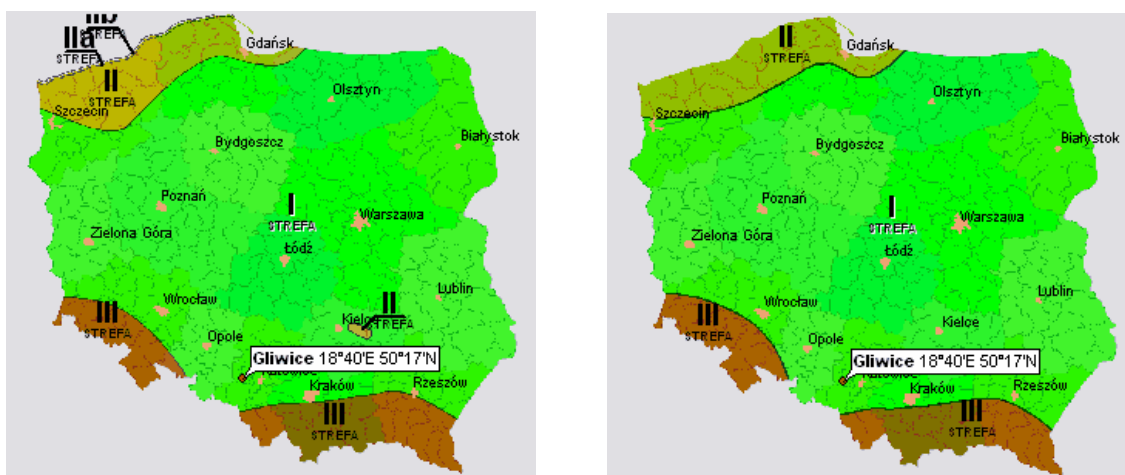
Bez zmiany pozostały przepisy w zakresie:

- współczynnika aerodynamicznego C ,
- współczynnika działania porywów wiatru β .

Podsumowanie: zmiany zaszyły w następujących czynnikach służących ustaleniu wartości charakterystycznej p_k i obliczeniowej p obciążenia wiatrem:

$$p_k = q_k C_e C \beta \quad p = p_k \gamma_f$$

Mapy podziału terenu Polski na strefy wiatrowe

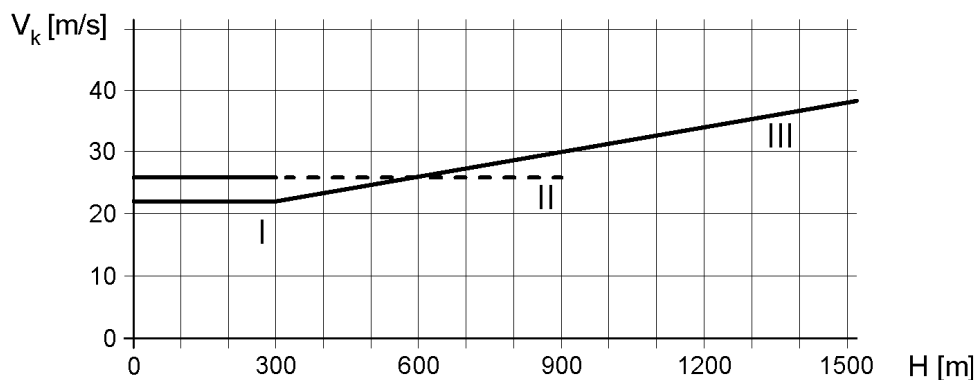
wg PN-77/B-02011

wg Az1:2009 do PN-77/B-02011

Rys.1. Mapy podziału Polski na strefy wiatrowe

Komentarz do stref:

- utrzymany został podział terenu Polski na trzy strefy wiatrowe,
- zlikwidowane zostały strefy nadmorskie IIa i IIb,
- skorygowano granicę między strefami I i II na obszarze zachodniopomorskim,
- usunięto pole strefy II z obszaru Gór Świętokrzyskich, zastępując je uzależnieniem wartości prędkości wiatru od wysokości H nad poziomem morza (dla $H > 300m$),
- obszar strefy III nie uległ większym zmianom.

Charakterystyczne prędkości wiatru V_k Rys. 2. Wartości prędkości wiatru V_k w poszczególnych strefach wg zmiany Az1 do PN-77Tablica 1. Charakterystyczne wartości prędkości wiatru V_k

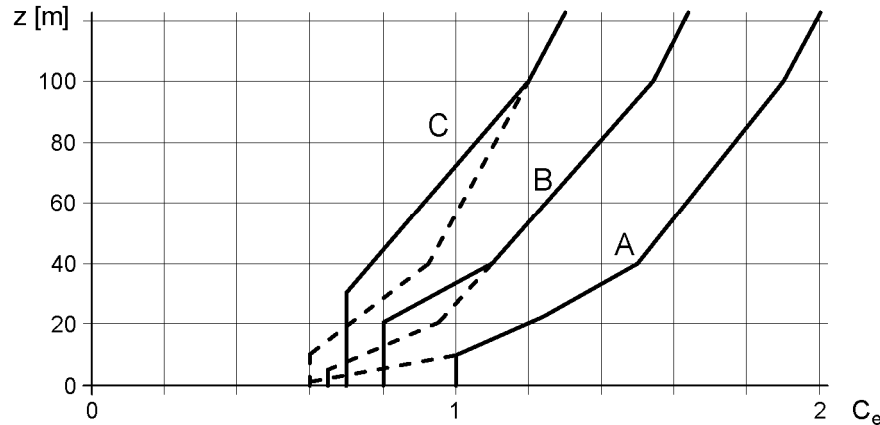
Strefa	Wysokość nad poziomem morza	wg PN-77/B-2011	wg Az1:2009 do PN-B-02011:1977	Zmiana procentowa [(4-3)/3]·100
		[m/s]	[m/s]	[%]
1	2	3	4	5
I	$H \leq 300$ m	20	22	+ 10
	$H > 300$ m	-	$22 \cdot [1 + 0,0006 \cdot (H - 300)]$	-
II	$H \leq 300$ m	24÷30	26	+ 8,3
III	$H \leq 300$ m	24÷47	22	- 8,3
	$H > 300$ m		$22 \cdot [1 + 0,0006 \cdot (H - 300)]$	-

Charakterystyczne ciśnienie prędkości wiatru q_k Tablica 2. Porównanie charakterystycznych wartości ciśnienia prędkości wiatru q_k

Strefa	Wysokość nad poziomem morza	wg PN-77/B-2011	wg Az1:2009 do PN-B-02011:1977	Zmiana procentowa [(4-3)/3]·100
		[kN/m ²]	[kN/m ²]	[%]
1	2	3	4	5
I	$H \leq 300$ m	0,25	0,30	+ 20
	$H > 300$ m	-	$0,30 \cdot [1 + 0,0006 \cdot (H - 300)]^2$	-
II	$H \leq 300$ m	0,35	0,42	+ 20
III	$H \leq 300$ m	$0,25 + 0,0005H > 0,35$	0,30	od -14 do -25
	$H > 300$ m		$0,30 \cdot [1 + 0,0006 \cdot (H - 300)]^2 \times [(20000 - H) / (20000 + H)]$	od -25 do -20

Współczynnik ekspozycji C_e

Zmiana Az1 wprowadziła korektę współczynnika ekspozycji C_e w obszarze wysokości do 100m (patrz rys. 3)

Rys. 3. Zmiany zależność współczynnika ekspozycji od wysokości i rodzaju terenu

————— - wykres wg PN-77/B-02011

----- - wykres wg zmiany Az1 do PN-77/B-02011

Tablica 3. Porównanie wartości współczynnika ekspozycji C_e dla „początkowych” wysokości

Rodzaj terenu	Wysokość z	wg PN-77/B-02011	wg Az1:2009 do PN-B-02011	Zmiana procentowa
	[m]			[(4-3)/3]·100
1	2	3	4	5
A	10	1,0	1,0	0
B	20	0,8	0,95	+ 18,7
C	30	0,7	0,82	+ 17,1

Współczynnik obciążenia

Zmiana współczynnika obciążenia dla wiatru:

- wg normy PN-77/B-02011 było: $\gamma_f = 1,3$,

- wg zmiany PN-77/B-02011:Az1 jest: $\gamma_f = 1,5$,

Zwiększenie wartości γ_f : $(1,5 - 1,3) / 1,3 = 15,4\%$

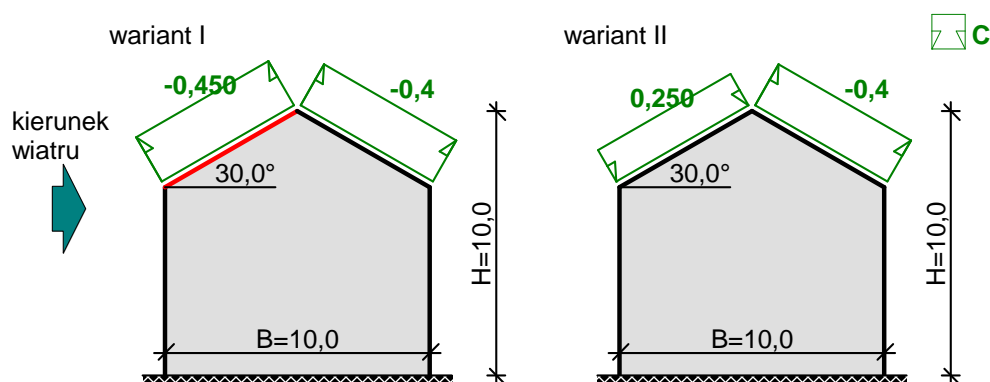
PRZYKŁADY

Przedstawiono porównanie wyników obliczeń dla dwóch obiektów: dach domu jednorodzinnego i dach hali, zlokalizowanych w miejscowościach z różnych stref wiatrowych.

Lokalizacje (miejscowości) w przykładach:

- GLIWICE (200 m npm)   **strefa I**
- GDAŃSK (20 m npm)   **strefa II**
- BIELSKO-BIAŁA (350 m npm) **strefa III**
- ZAKOPANE (800 m npm)   **strefa III**

PRZYKŁAD 1 - dach domu jednorodzinnego

Dane:

Element obciążany: połąć nawierzchnia dachu dwuspadowego

Kąt nachylenia połąć dachu

$\alpha = 30^\circ$

Wysokość całkowita budowli

$H = 10 \text{ m}$

Szerokość budowli

$B = 10 \text{ m}, L = 10 \text{ m}$

Rodzaj terenu

B

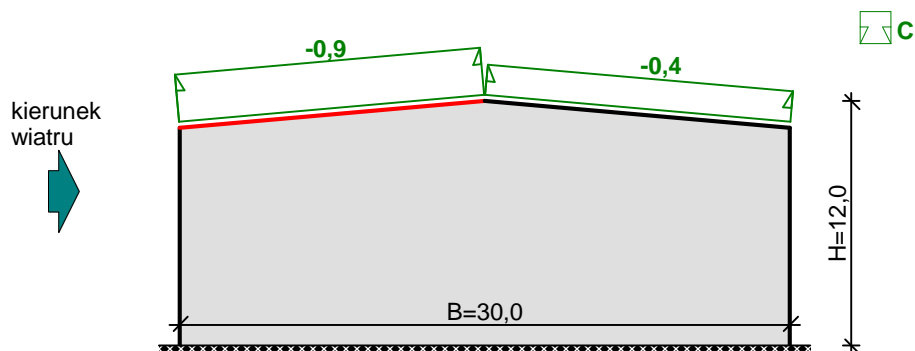
Parametry dodatkowe:

- współczynnik aerodynamiczny (budowla zamknięta $C_w=0$): $C = C_z = -0,45$ (wariant I – ssanie, wg Z1-3)

- współczynnik działania porywów wiatru: budowla niepodatna $\rightarrow \beta = 1,8$;

Obciążenia obliczeniowe – ssanie wiatru na połąć nawierzchni

Strefa	Lokalizacja	wg PN-77/B-02011	wg Az1:2009 do PN-B-02011	Zmiana procentowa [[4-3]/3]·100
		[kN/m ²]	[kN/m ²]	[%]
1	2	3	4	5
I	Gliwice (H=200m<300m)	0,21	0,27	+ 29 %
II	Gdańsk	0,30	0,39	+ 30 %
III	Bielsko-Biała (H=350m)	0,36	0,278	- 23 %
	Zakopane (H=800m)	0,55	0,42	- 24 %

PRZYKŁAD 2 - dach hali jednonawowej**Dane:**

Element obciążany: połacie zewnętrzne dachu dwuspadowego

Kąt nachylenia połacie dachu $\alpha = 5\%$ ($2,9^\circ$)Wysokość całkowita budowli $H = 12\text{ m}$ Szerokość budowli $B = 30\text{ m}$, $L = 60\text{ m}$ Rodzaj terenu **A****Parametry dodatkowe:**- współczynnik aerodynamiczny (budowla zamknięta $C_w=0$): $C = C_z = -0,90$ (ssanie, wg Z1-3)- współczynnik działania porywów wiatru: budowla niepodatna $\rightarrow \beta = 1,8$;**Obciążenia obliczeniowe – ssanie wiatru na połacie zewnętrznej**

Strefa	Lokalizacja	wg PN-77/B-02011	wg Az1:2009 do PN-B-02011	Zmiana procentowa [(4-3)/3]·100
		[kN/m ²]	[kN/m ²]	[%]
1	2	3	4	5
I	Gliwice (H=200m<300m)	0,55	0,76	+ 38 %
II	Gdańsk	0,77	1,06	+ 38 %
III	Bielsko-Biała (H=350m)	0,93	0,78	- 17 %
	Zakopane (H=800m)	1,42	1,18	- 17 %

Opracowanie na prawach rękopisu – Biuro Inżynierskie SPECBUD Gliwice 2009

- - - koniec opracowania - - -